

PETER MANSCHOT fonds

Fondsenwerving ter ondersteuning van de
Family Medicine opleiding te Eldoret, Kenia

Jaarverslag 2014

Inleiding

In september 2006 is het Peter Manschot Fonds (PMF) opgericht. Het doel van deze stichting is: fondsenwerving ter ondersteuning van de Family Medicine opleiding in Eldoret, Kenia. Deze postdoctorale opleiding is gestart in 2005 en geeft uitvoering aan een curriculum van 4 jaar waarin Keniaanse basisartsen worden opgeleid tot huisarts/tropenarts. Inhoud van de opleiding richt zich tevens op: uitbreiding van klinische vaardigheden, bijbrengen van management kwaliteiten om de zorg in en rond het ziekenhuis aan te sturen, onderwijsvaardigheden en goede communicatieve eigenschappen. Het doel: allround dokters opleiden, die behouden blijven voor het land en zich grotendeels op het platteland vestigen als hoofden van kleinere ziekenhuizen

Eind 2014 hadden 22 artsen deze opleiding voltooid en zich verspreid over het land in districts- en plattelandsziekenhuizen. Thans zijn 14 artsen in opleiding in diverse opleidingsziekenhuizen. Verderop in dit verslag volgen meer details over werkplekken en opleiding. In totaal hebben in de acht jaar dat de Family Medicine opleiding aan de Moi University in Eldoret bestaat, 36 registrars hieraan deelgenomen. Een mooi, maar toch te bescheiden resultaat. Om echt uit te kunnen groeien tot een volwassen specialisme zouden er minstens 6 nieuwe registrars per jaar moeten instromen.

Intussen heeft de doelstelling van het Peter Manschot Fonds zich verbreed tot andere huisartsenopleidingen in Oost-Afrika, met name in Rwanda.

inleiding

In 2014 zijn wij geconfronteerd met een stagnatie van aanwas in de opleiding. Al eerder kondigde zich een dalende trend aan (zie jaarverslag 2013), maar dit jaar was het absolute dieptepunt met slechts één aanmelding (Kanake). Dit ondanks alle promotionele activiteiten. Gevolg hiervan is dat we ons hebben moeten bezinnen op de uitzending van de docenten dr. Hans Bakker en dr. Marianne Holtland. Het PMF bestuur constateert een scheve verhouding tussen kosten en baten.

Een tweede consequentie van de dalende trend in de aanmelding van nieuwe registrars is dat we het 100FP-2018 hebben moeten bijstellen. Daarop heeft de subsidiegever van dit plan, Tejchevé Foundation gereageerd door de helft van het toegezegde geld terug te vorderen.

Maar er is ook goed nieuws. Family Medicine krijgt voeten aan de grond in Kenya. Naast Eldoret is er in 2014 op twee andere plaatsen een post-doc training gestart: Nairobi (Agha Khan) en Maseno.

De politiek situatie in Kenya is er in 2014 niet inzichtelijker op geworden met 44 counties i.p.v. de vroegere provinces. Meer ambtenarij, ook op het gebied van de gezondheidszorg. Soms leidt dit tot het niet uitbetalen van salarissen omdat iemand in een andere county geregistreerd staat. Van de andere kant betekent het kortere lijnen voor financiering van eventuele opleidingen.

In Rwanda is weer een heel andere ontwikkeling gaande. De 4-jarige postdoc opleiding Family Medicine is door de minister geschrapt, maar men probeert wel een 2 jarige diploma course op te starten. Daarenboven ontstaat ook aandacht voor Family Medicine in het basiscurriculum. Verder in dit verslag leest u meer over de activiteiten van dr. Mieke Visser en dr. Maaïke Flinkenvlogel in Rwanda.

1. Vergaderingen PMF

In 2014 heeft het PMF driemaal vergaderd. Bovenstaande ontwikkelingen bepaalden voor het grootste deel de agenda.

Wat betreft de samenstelling van het bestuur neemt Adam Lagro vanaf begin 2014 de functie van secretaris op zich. Ine van Hest en Hein Hanrath hebben hun bestuursfuncties neergelegd. Wel blijft Ine van Hest als adviseur beschikbaar en staat Hein Hanrath onze penningmeester ter zijde.

14 januari

Het PMF wil voorwaarden stellen voor het verlenen van tuition fees: een minimale instroom van 5 en maximaal 8 registrars. Gezien het gering aantal nieuwe aanmeldingen zullen dr. Hans Bakker en dr. Marianne Holtland nog slechts één maal per jaar uitgezonden worden, waarbij aangetekend wordt dat wij zeer veel respect en waardering hebben voor hun succesvolle onderwijsactiviteiten en begeleiding.

De promotiefilm: van belang is te weten wat het doel is en wie de doelgroep zijn. Ook hebben we graag inzicht wie de andere sponsors zijn. Wat wil je met de film bereiken, hoe zit het financieel, welke risico's lopen we en hoe wordt de film geïmplementeerd. Dat willen we terug zien in een voorstel van dr. Hans Bakker en dr. Marianne Holtland

3 juli

Het bestuur zal dr. Geraldine Beaujean (Universiteit Maastricht en eerder betrokken bij de opzet van het Family Medicine curriculum) vragen om ter plekke een evaluatie te verrichten naar de situatie in Eldoret. Het bestuur kan op afstand geen duidelijk beeld krijgen van de problemen, de oplossingen en het mogelijke perspectief voor de toekomst. Van belang is dat we onderzoeken waarom zich zo weinig registrars gemeld hebben

Dit najaar zal waarschijnlijk geen cursus 'Clinician as Teacher' plaats vinden omdat er te weinig deelnemers zijn. Mogelijk zullen twee jaar worden samengevoegd, zodat een werkbare groep ontstaat.

27 november

Begin volgend jaar (2015) zal het hiervoor genoemde evaluatie bezoek aan Eldoret plaats vinden. Dr. Pieter van den Hombergh (bestuurder) , dr. Merijn Godefrooij en dr.Geraldine Beaujean (universiteit Maastricht) werken aan een TOR. De vraag moet niet zijn: is Fam.Med. in Eldoret sterk genoeg om eigen benen te kunnen staan, maar: welke bijdrage kunnen wij nog leveren gezien alle andere actoren op dit gebied. Gaan we focussen op academisering en onderzoek? Hoe kijkt Kenya tegen aan tegen academisering?

De promotiefilm en de Fam. Med. Fraternity Meeting zijn goedgekeurd, maar niet de subsidiering van de cursus 'Clinician as Teacher' voor volgend jaar. Het standpunt van het bestuur: alleen uitzending van docenten bij aanmelding van 5 registrars. Dr Marianne Holtland en dr. Hans Bakker besluiten volgend jaar toch te gaan op eigen kosten.

2. Situatie in Rwanda

Door de Minister of Health is de postdoctorale Fam. Med. opleiding stopgezet. Wat blijft is de Community Health Training. Deze bedraagt € 2000,= De Daily Allowance zowel voor Kenia als Rwanda wordt gelijk getrokken naar 25 € voor elke betrokken docent.

De vraag naar een resident voor rotation van een maand naar Zuid Afrika wordt afgewezen. Het doel ervan is niet duidelijk en de aanvraag brengt hoge kosten met zich mee.

Dr. Mieke Visser doet een voorstel tot continuering van de ondersteuning van het FM programma betreffende de training van alle medische studenten in Primary Health Care en Social/Community Medicine.

We willen het basiscurriculum vooralsnog blijven ondersteunen in de training van de Rwandese medische studenten in 2014 en 2015 (€ 3090,=). Dit is een goede voedingsbodem om de FM opleidingen t.z.t. weer op te starten. Er is voorlopig geen zicht op hoe lang deze minister de FM opleiding blijft blokkeren.

In de bijeenkomst van 27 november licht dr. Maaïke Flinkenvlogel toe dat zij en dr. Mieke Visser doorgaan met de undergraduate training in FM. Er wordt zeer interactief gewerkt met groepjes van 10 studenten. Totaal bijna 200 studenten gedurende 4 jaar. Dr. Maaïke Flinkenvlogel is nu hoofd van de vakgroep en blijft langer.

3. Revolving Fund + financiële bronnen

Tijdens de discussie over het revolving fund wordt geconcludeerd dat dit elders wel mogelijk is o.a. bij het verschaffen van microkredieten. De registrars die een FM opleiding volgen hebben een inkomen en hebben daarnaast frequent private inkomsten. Wij willen echter hun opleiding t.o.v. die van de medisch specialisten aantrekkelijk maken door hun de tuition fee te lenen. Zij moeten dan zelf voor terugbetaling zorgen, nieuwe registrars kunnen instromen. Als probleem wordt gesignaleerd wie er zorg draagt voor de terugbetaling en wie uiteindelijk de verantwoordelijke is. Het Head of the department?

Reeds in 2013 is er gesproken met de 3 Huisartsen Posten in Zuid Limburg en de Huisartsen Beroepsopleiding Maastricht. Zij willen geen sponsor zijn en wat de HAP's betreft als daar beleid voor komt dan alleen voor lokale knelpunten.

De Westelijke Mijnstreek heeft in 2013 een eenmalige donatie van € 2000,= gedaan. Parkstad en Maastricht hebben de nodige adressen geleverd. In overleg met Fons en Pieter is een brief gestuurd naar ± 120 praktijken. Een praktijk in Hoensbroek heeft een toezegging gedaan om twee registrars te sponsoren gedurende hun vierjarige opleiding. Dat komt neer op een bedrag van € 4.000,= per jaar.

We zullen ook proberen mensen te wijzen op bepaalde gelegenheden om geld in te zamelen, zoals afscheid uit de praktijk, verjaardagen en jubilea.

Adam Lagro en Pieter van den Hombergh hebben een gesprek gevoerd met Stichting Porticus. Zij hebben echter andere criteria om te doneren. Hun voorkeur gaat uit naar de allerarmsten en zij die geen onderwijs kunnen bekostigen. Toch zullen wij een brief met aanpassing van criteria sturen met de vraag om ook FM in basiscurriculum te geven en daarvoor gelden te doneren. In een telefonisch contact in december 2014 was Patrick Obonyo (Porticus, Keniaan in Eldoret opgeleid) positief over het feit dat wij een gesprek zullen arrangeren met MOI University. Het is van belang dat hij dan spreekt met HOD dr. Chege, dr.Laktabai, Prof. Otsyula en de Dean en een bezoek brengt aan Webuye. Aan dr. Chege zal gevraagd worden e.e.a. te organiseren.

5. Voortgang Palliative Care Project in Webuye

Een ander initiatief is de ontwikkeling van **palliatieve zorg**. Door de interesse en activiteiten van dr. Jeremiah Laktabai, een van de eerste afgestudeerde Family Doctors, is er thans een echte polikliniek palliatieve zorg, inclusief een 'office' en een verpleegkundige met een palliatieve zorg opleiding. Een en ander is mogelijk gemaakt door een substantiële bijdrage vanuit het Hospice in Vleuten, waar de voorzitter van het PMF, dr. Fons Mathot werkzaam is. In eerdere onderwijsprogramma's was palliatieve zorg reeds opgenomen. Voor de Family Physicians ligt hier een duidelijke taak, zeker in een land waar nog amper met morfine wordt gewerkt.

6. Onderwijsactiviteiten

In het voorjaar van 2014 zijn dr. Hans Bakker en dr. Marianne Holtland naar Kenia gegaan. Uit hun verslag:

De onderwijsactiviteit in het jaar 2014 bestond uit twee middagen met “patiënt consultation” en “breaking bad news” aan één registrar, Kanake, op onze hotelkamer, in een poging hem toch iets mee te geven van enkele essentieel aspecten van communicatie.

7. FM Fraternity Meeting 21 november 2014

Het is een eendaagse meeting. In totaal zijn er 45 deelnemers. Uit het verslag van dr. Marianne Holtland:

Het betreft een groep zeer gedreven graduating en postgraduate Family Physicians plus belangstellenden voor de opleiding.

De postgraduates hebben veel voor elkaar gekregen, m.n. in de functie van medical superior in grotere plattelands ziekenhuizen. Zij maken een groot verschil in de benadering van de patiënt en als manager. Vooral de aantallen patiënten in de OPD stijgen aanzienlijk alsmede de status van het ziekenhuis.

Echter, family doctors zijn nog steeds pioniers, die hun plek moeten bevechten; ze worden vaak gezien als en dus gebruikt om gaten te vullen bij het ontbreken van een van de specialismen.

Het afgelopen jaar was er veel tegenslag door de decentralisering van beleid en financiën naar county niveau. Ontslag van reeds gevestigde FP, niet betalen van salarissen aan de graduates. Chaos in het hele land, hoe het allemaal moest. Verbetering valt te verwachten, maar neemt z'n tijd.

In een algemene sfeer van verbondenheid moedigen de afgestudeerden de anderen aan. De family physician is de beste dokter voor 98% van de patiënten, "een ziekte kent geen specialismen", en is kosteneffectief. Je leeft echter niet in een comfort zone (Ngugi), maar je moet voor jezelf opkomen. Blijf meedenken met de ontwikkeling en invulling van het curriculum. Raadpleeg anderen.

Niemand heeft spijt van zijn keuze.

Verder wordt er gewezen op:

1) Het doen van research. Laktabai is de sturende kracht hierachter. Hij benadrukt dat je een groot doorzettingsvermogen nodig hebt en een goede motivatie.

Hij nodigt eenieder uit voorstellen tot research projecten bij hem in te dienen. Zodra er geld is kan tot actie overgegaan worden. Hij noemt zelf een paar onderzoeken, waar hij bij betrokken is.

2) Een sterke organisatie is uiterst belangrijk. De KAFP moet nieuw leven ingeblazen worden. Een stappen plan wordt opgesteld.

3) Aangaande werving van nieuwe studenten. Deels besproken met Chege na afloop van de meeting.

- het voorstel een documentaire te maken wordt warm ontvangen.

- Chege heeft geld gekregen ter ondersteuning van research projecten. Hij wil primary care research stimuleren bij alle geledingen, undergraduates, registrars en teachers. Mn bij de undergraduates zal hij een nauwe verbinding leggen met family medicine. Laktabai, Akiruga en hij zijn reeds betrokken bij het onderwijs en voor de zesde jaars studenten komt een cursus in chronic care en palliative care.

- Verder heeft Chege een vrijwel goedgekeurd plan voor een online curriculum in FM voor private M.O.'s. Betrokkenen: College of Family Physicians in Canada en the Besroul Global Family Medicine Centre en de WONCA CEO en president.

8. Financiële paragraaf 2014

Beginsaldo 01-01-2014 € 69.000

Inkomsten studenten sponsoren € 8.000
 giften € 2.000

=====
€ 10.000

Uitgaven	uitzending deskundigen	€ 7.600
	conferentie nov. 2014	€ 4.500
	loan Kibet	€ 2.740
	student fees	€ 6.500
	project Rwanda	€ 2.000
		=====
		€ 23.340

Eindsaldo 31-12-2014 € **51.850** (waarvan 5.000 geormerkt voor de FM-film)

2015

Voor 2015 reken wij op de volgende kosten:

1. Terugbetaling Tejchevé	32.500
2. Tuition fees registrars	10.500,=
3. Support Fam. Med. Programma Rwanda	2.000

Begroting 2015	€ 45.000,=

Commentaar op de jaarcijfers 2014

Duidelijk is dat wij interen op ons vermogen. Er is sprake van een **negatief resultaat van € 13.340**. Na aftrek van de voorziene uitgaven in 2015 zou er no € 6.850 in kas zijn.

Dit jaarverslag is opgetekend door

Fons Mathot, voorzitter Peter Manshot Fonds
Utrecht, 23 oktober 2016

Bankrekening PMF: ABN-AMRO: NL90 ABNA 0493 7766 64.
De Stichting heeft de ANBI status.
Zie onze website: www.whig.nl